

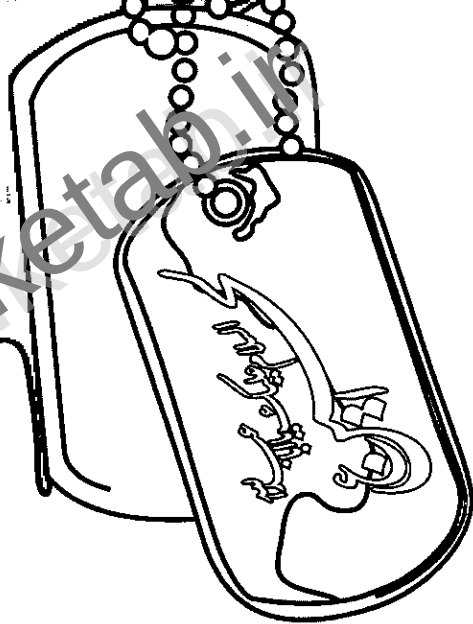
نقش

آیت الله العظمیٰ کلپیاگان

در دفاع مقدس

www.ketab.ir

ستاد کنگره بزرگداشت فقیه اهل بیت (ع) حضرت آیت الله العظمی
سید محمد رضا موسوی گلپایگانی قدس سره
با حمایت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم

عنوان و نام پدیدآورنده: نقش حضرت آیت الله العظمی سید محمد رضا گلپایگانی قدس سره در دفاع مقدس / عباس رضوانی نسب، محمد اسماعیل زاده.
مشخصات ناشر: قم: ولا. منتظر (عج)، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۲۷۲ ص.:

ISBN 978-600-5551-59-4

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- روحانیت

موضوع: روحانیت -- ایران -- فعالیت های سیاسی

شناسه افزوده: اسماعیل زاده، محمد، ۱۳۵۱ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۹۶/۱۶۲۷ DSR

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۷۳۱۵۴

www.ketab.ir

انتشارات
ولا. منتظر

نقش حضرت آیت الله العظمی سید محمد رضا گلپایگانی قدس سره
در دفاع مقدس

عباس رضوانی نسب، محمد اسماعیل زاده

ناشر: ولا. منتظر (عج) طرح جلد: هادی معزی صفحه آرا: محمد صادقی

ناظر چاپ: محمد صادق زارع چاپ: اول/ ۱۳۹۱ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۵۱-۵۹-۴

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

انتشارات ولا. منتظر عج

قم. خیابان شهدا (صفائیه). کوچه ۳۷ (سپاه)

فرعی پنجم. پلاک ۱۰۴. تلفکس ۷۷۴۹۴۵۸ ۷۷۵۱۰۲۵۱

امام خمینی

سلام بر حماسه سازان همیشه جاوید روحانیت که رساله علمی و عملی خود را با دم شهادت و مرکب خون نوشته اند.

افتخار و آفرین بر شهدای خونمه روحانیت که در هنگامه نبرد رشته تعلقات درس و بحث و مدرسه را پریدند و سبکبار به میهمان گریختند و در مجمع ملکوتیان شعر سرودند.

www.ketab.ir

مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله خامنه ای

«آنان که در این عصر توانستند ردای سرخ جهاد و شهادت را بر قامت رسای حوزه و روحانیت شیعه بیفکنند و اسوه قتال فی سبیل الله شوند از ارزش مضاعف برخوردارند».

«علماء؛ دین و معارف فقه اسلامی را نگه داشتند، تحریف را از ساحت احکام الهی دور کردند، شعله ایمان را در دل مردم برافروختند و رافروخته نگه داشتند، توجه مردم را به قرآن و تعالیم اهل بیت (علیهم السلام) تأمین کردند و برانگیختند. علما بودند که در طول تاریخ، با ستمگران مبارزه کردند و پناه مظلومان و ملت‌های ضعیف و مردم مؤمن مستضعف شدند. علما بودند که از فرصت‌ها استفاده کردند، تا معارف اسلامی را گسترش بدهند و سرتاسر بلاد اسلامی را با ایمان اسلامی و با دین، و در این مناطق، با محبت اهل بیت (علیهم السلام) و با سیره آن بزرگواران آشنا کنند. علما بر اساس سیره انبیاء (علیهم السلام) و اولیاء زندگی کرده‌اند».

«سلام خدا بر مجاهدین فی سبیل الله، آنان که شرف جهاد را با صیقلیت علم به هم آمیخته و مصداق عالم عامل شدند. تاریخ شکوهمند روحانیت شیعه، هر چند که در همه دوران‌های پرحماسه عمر تشیع سرفراز، با فداکاران و مجاهدات خونین همراه است، اما آنان که در این عصر، که عصر پیکار سرنوشت ساز ارزش‌های الهی با تهاجم شیطان‌های زرو زور جهانی است، توانستند ردای سرخ جهاد و شهادت را بر قامت رسای حوزه روحانیت شیعی بیفکنند و اسوهی قتال فی سبیل الله شوند، از ارزش مضاعف برخوردارند. حضور در صحنه‌های جهاد و شهادت، جامعه روحانیت را بهار و رونقی می‌بخشد و سلاح بلاغ و تعلیم آنان را بڑا می‌سازد. روحانیون مجاهد فی سبیل الله، حق حیات برگردن حوزه‌های

علمی تشیع دارند».^۱

آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه مرجع عالیقدر جهان تشیع

«آقایان علمای اعلام و اساتید و الامقام حوزه و دانشگاه، در این موقعیت حساس و وظیفه ما روز به روز سنگین تر می گردد و چنانکه همه می دانیم، انبیاء و اوصیا علیهم السلام در تبلیغ دین خدا و انجام وظیفه دچار مصائب و مشکلات فراوان شدند و بسیاری از آنان در این راه مقدس به شهادت رسیدند و علما ربانی و فقهای بزرگ شیعه که شما عزیزان وارث آنها هستید، با چه سختی ها و مشکلاتی توانستند آثار آل محمد صلی الله علیه و آله را حفظ و بیان کنند و حتی در زندان و تحت فشار حکومت های وقت وظیفه خود را به خوبی انجام دهند».^۲

www.ketab.ir

۱. صحیفه ولایت، ج ۳، ص ۸۶.

۲. پیام به دومین همایش قرآن.

فهرست مطالب

۱۱.....	فهرست مطالب
۱۳.....	مقدمه
۲۱.....	فصل اول: سیر تطور تشیع و مرجعیت در ایران
۲۱.....	بخش اول: سیر تطور تشیع و مرجعیت در ایران: تلاش برای مظلومیت ها
۳۶.....	بخش دوم: سیر تطور نهاد مرجعیت
۶۳.....	فصل دوم: سیری در اندیشه دفاع در اسلام با رویکرد مکاتب اهل بیت (علیهم السلام)
۶۳.....	۱. دیدگاه قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) درباره جنگ
۶۷.....	۲. دفاع در اندیشه فرهنگ دینی
۶۹.....	۳. ویژگیهای فرهنگ دفاعی اسلام
۷۱.....	۴. الزامات اندیشه دفاعی اسلام
۸۲.....	۵. اصول محدوده کننده جنگ در اسلام با رویکرد دفاعی در اسلام
۹۳.....	فصل سوم: دفاع مقدس و مختصات آن (ابعاد اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی)
۹۳.....	مقدمه ای بر لزوم بازخوانی دفاع مقدس
۱۱۱.....	فصل چهارم: رهنامه جهادی مراجع عظام تقلید و روحانیت در دفاع مقدس
۱۱۱.....	۱. تبارنامه روحانیت
۱۱۴.....	۲. روحانیت اسلام، مولد فرهنگ دفاع از اسلام
۱۱۹.....	۳. عرصه خدمات رسانی دفاعی روحانیت در دفاع مقدس
۱۲۹.....	۴. قلمرو خدمات رسانی مراجع و روحانیت در دفاع مقدس
۱۳۴.....	۵. بخشی از مسئولیت های طلاب و روحانیون در هشت سال دفاع مقدس

۶. آمار شهدای روحانی به تفکیک تخصص، مسئولیت و نحوه شهادت	۱۳۶
۷. آمار شهدای روحانی به تفکیک ماه	۱۳۷
۸. آمار شهدای روحانی استان ها	۱۳۸
۹. آمار شهدای روحانی مدارس علمیه قم:	۱۳۹
۱۰. براساس تخصص خاص	۱۴۰
۱۱. خدمات دفتر تبلیغات اسلامی به دفاع مقدس	۱۴۰
۱۲. خدمات خاص سایر مراکز حوزوی	۱۴۲
۱۳. دارا بودن ابعاد تبلیغات دفاعی مراجع عظام و روحانیت در دفاع مقدس	۱۴۵
۱۴. ثمرات حضور روحانیت در دفاع مقدس در طول دو دهه انقلاب اسلامی	۱۴۶
فصل پنجم: سیره عملی آیت الله العظمی سید محمد رضا گلپایگانی رحمته الله علیه در دفاع پیش از انقلاب اسلامی و دفاع مقدس	
۱. اندیشه دفاعی اسلام	۱۴۹
۲. اندیشه دفاعی در اسلام	۱۵۱
۳. آیات سیاسی قرآن در حوزه اندیشه دفاع	۱۵۳
۴. سیره سیاسی امامان معصوم علیهم السلام در حوزه دفاع از دین	۱۶۱
۵. فعالیت های سیاسی و اجتماعی آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه با ریکرد دفاع از اسلام قبل از انقلاب اسلامی	۱۶۶
۶. آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه پس از پیروزی انقلاب	۱۸۹
۷. خدمات متقابل مرجعیت و روحانیت به انقلاب اسلامی	۱۹۸
۸. خدمات آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه به دفاع مقدس	۲۰۱
فصل ششم: خدمات علمی حضرت آیت الله العظمی سید محمد رضا گلپایگانی رحمته الله علیه به دفاع مقدس	
نورآوری های فقهی در حوزه دفاع مقدس	۲۲۱
فصل هفتم: دستاوردها و پیام های اندیشه های دفاعی حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه در انقلاب اسلامی	
۱. دستاوردهای اندیشه دفاعی آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه در حوزه سیاسی	۲۴۵
۲. دستاوردهای اندیشه های دفاعی آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه در حوزه فرهنگی	۲۵۰
۳. دستاوردهای اندیشه های دفاعی آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه در عرصه نظامی و انتظامی	۲۶۶

قال رسول الله ﷺ:

عند ذكر الصالحين تنزل الرحمة^۱

گرامی داشت یاد صالحین سبب نزول رحمت الهی است.

تعالی جلوه‌های فرهنگی و علمی مورد تعالی جلوه‌های شخصیتی انسان‌ها و رهیافتی برای ارتباط انسان زمینی با ملکوت الهی است و تعالی ربیایی‌های این عظمت، نشانگر شکوه و بزرگی آفریدگاری است که آدمی را عالی‌ترین شاهکار خلقت قرار داده است. رازناکی درون آدمی و شگفتی‌های شخصیتی این جانشین بایسته تأملی ویژه و شأنی خاص می‌طلبد، تأمل در ضرورت بازشناسی عناصر اساسی تکوین حیات و شأنی متناسب با این سرمایه بزرگ الهی.

تاریخ بشری گواه صادقی است بر نقش شخصیت‌های بزرگ فکری، علمی و مذهبی در تغییر ساختار اجتماعی بشریت و معماری حیات معقول و مقبول و در صدر همه عوامل و عناصر، رسولان و پیامبران و ائمه اطهار علیهم‌السلام و بعد از آن عالمان و مفاخر فرهنگی، اصلی‌ترین رکن هویت فکری، مذهبی و فرهنگی اجتماعات بشری‌اند.

هدایت‌گری و تبیین جایگاه انسان در مناسبات جهان هستی و تبلیغ آموزه‌های بلندی که فلاح و سعادت آدمی در آن است و ارتقاء شأنیت انسان‌ها در مواجهه با سایر پدیده‌های هستی، همواره در نگاه و مشی عالمان و مفاخر به چشم می‌خورد و انجام چنین رسالت‌ستری، بی‌تردید ظرفیت و افق

بلندی طلب می کند.

شاید مهم ترین جلوه ممتاز برجستگان و عالمان، خاصه عالمان دین، از دیگر طبقات مردم را بتوان توسع ظرفیت روحی و فکری آنان دانست.

ایران اسلامی، سرزمین مقدس و ممتاز در حوزه تربیت و پرورش، رشد و تقویت علوم و سرمایه های انسانی است که در پویه تاریخ، همواره بسان نگینی درخشان بر تارک تاریخ درخشیده است، چه بسیار فرهیختگان و نام آورانی که در نقطه نقطه این مرز و بوم، گمنام و بی نام زیسته اند اما آثارشان زبینه تاریخ است. در این میان خطه عالم خیز و مجتهد پرور «قم» سهمی عظیم و شایسته در پرورش انسان های الهی داشته و با تاهی به میراث معنوی و گنجینه های نهفته در این قطعه طلائی از بهشت علم و حکمت و معنویت نمایانگر نقش آفرینی قم در اعتلای حیات مذهبی، فرهنگی و علمی ایران اسلامی است.

در راستای صیانت از سرمایه های گرانقدر انسانی این خطه مقدس و پاسداشت مفاخر دینی و فرهنگی و معرفی چهره های برجسته و نیز احیاء آثار و موارد، کنوین بزرگان حوزه های دین و دانش و بنا به پیشنهاد اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم، شورای فرهنگ عمومی استان قم افتخار دارد، سلسله نشست ها و بزرگداشت هایی را جهت تجلیل از آن مردان الهی به تصویب رسانده و با معرفی «اسوه های حسنه» دوران معاصر، نقش والای خویش را در معرفی الگوهای برتر زندگی انسانی به جوامع بشری بخوبی ایفاء نماید.

یکی از این رجال بزرگ، مرجع عالیقدر و عظیم الشأن جهان اسلام حضرت مستطاب استاد الفقهاء والمجتهدین و فقیه اهل بیت عصمت و طهارت علیه السلام آیت الله العظمی حاج سید محمد رضا موسوی گلپایگانی رحمته الله علیه می باشند که از جمله بزرگ ترین نمونه های فقاہت خالص شیعی در این عصر و احیاء کننده معارف جعفری و فقه جواهری به شمار می رفتند، بزرگ مرجعی که حافظ و نگهبان حوزه و روحانیت شیعه در قم و سایر بلاد و اقطار عالم بوده و مدافع غیور مکتب اهل بیت علیهم السلام در بحران ها و مخاطرات در نزد اهل نظر شناخته می شد و وجود پاکی که علاوه بر تدریس دوره های عالی حوزوی با وجود منز و بی شائبه اش و با اخلاص و اخلاق الهی اش مربی بی نظیر برای جوامع اسلامی و استاد

او از جمله نادر مردانی بود که کلام حق را از مأذنه مصحف الهی شنید و با تمام جان خویش لبیک اجابت گفت. و همراه با قافله عارفان عاشق «فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ»^۱ بار سفر بست و کوس عزیمت از دیار آشنا به وادی غربت و بلا نمود، همچون پروانگان عاشق به دنبال جمال نورانی علم از این سوی به آن سو شتافته تا توشه «لَيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ»^۲ را زاد و راحله خویش نماید، آن رادمرد از جمله غواصان بحر علم الهی بود که به اندک پیشیزی از آذوقه بسنده نمودند و به جرعه آب و لقمه نانی سرکردند تا بتوانند این رسالت عظمی را که صیانت و حفاظت از میراث انبیاء و ائمه طاهرین علیهم السلام است بر دوش موثق خویش متحمل شوند، و بر امواج موج اقیانوس نفس خود فائق آیند و بر بلندای قله علم و عمل واصل شوند تا معنای حقیقی و واقعی «لِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ»^۳ را از کردار و رفتار و گفتار خود به بیداری و هوشیاری و آگاهی انسان ها تحقق بخشند و خود قافله سالار کاروان دین و مرزبان اندیشه بشری گردند، تا روشگر نسل ها و عصرها و مشعل هدایت در دل توده ها باشند که «وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ»^۴ را محقق سازند و با برافراشتن پرچم «يَا مُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ»^۵ ملت ها را پای بند اصول معنوی و صفات اخلاقی نمایند و روح آزادگی و جوانمردی، غیرت، حریت و حمیت را در آنان زنده نگاهدارند که استعمارگران خوانند بر سرمایه های طبیعی و منابع سرشار خدادادی آنها دست یابند و سجایای عالییه انسانی و اصول اخلاقی را از آنان به یغما ببرند و با پوچ کردن شخصیت آنها، آنان را فاسد، زیون، بی اراده و خودباخته، عیاش و بی تفاوت سازند تا بتوانند بر نقشه های شوم خود بهتر فائق آیند. و اینانند مفلحون و رستگاران و نادیان عبادی محمدی و فریاد علوی به صلح، امنیت، عدالت، شرافت، دیانت، حقیقت، انسانیت، سیاست، سیادت، شهادت، شهادت و مروت در مقابل نادیان کفر و الحاد، ظلم و جنگ و خونریزی و خباثت و شقاوت و جنایت.

بزرگ فقیه دوران معاصر حضرت آیت الله العظمی آقای حاج سید محمد رضا موسوی گلپایگانی رحمته الله که از صدر نشینان همه این ویژگی های الهی بود، عالمی پارسا و فقیهی وارسته و اصولی توانمند و زعمی سیاستمدار و اسوه جهاد و اجتهاد و مظهر زهد و تقوی و ملجأ بی پناهان و مرجع شیعیان و مأمن امن و امان و سایه آسایش عباد و مایه آرامش بلاد و از جمله فحول فقهاء و اکابر روزگار و چشمه

۱. توبه، آیه ۱۲۲.

۲. همان.

۳. همان.

۴. آل عمران، آیه ۱۰۴.

۵. همان.

جوشان فضائل و مناقب بود، او صاحب اسرار و حقایقی عظیم و همتی بس والا و مرد حقی بود که سراسر وجودش، بندگی و اخلاص بود شخصیتی که به فرموده مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای رحمته الله علیه در میان مراجع عظام تقلید، یکی از موفق ترین و سعادتمندترین ها بود و سی و دو سال مرجع تقلید، حدود هفتاد سال مدرس حوزه و هشتاد و پنج سال سرگرم فراگرفتن و آموختن فقه آل محمد رحمته الله علیه بودند.

آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه از نادر مراجع و شخصیت های با نفوذ مذهبی ایران اسلامی در دوران معاصر است که توانست با طرح دیدگاه های فقهی و اجتماعی خود مورد استقبال میلیون ها نفر از جوامع اسلامی قرار گیرد، ایشان علاوه بر تحصیل نزد اساتید برجسته حوزه های علمیه خصوصاً مرحوم آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری رحمته الله علیه مؤسس حوزه علمیه قم و توجه به امر تدریس و حل و فصل مشکلات مردم از پرداختن به امور سیاسی و اجتماعی نیز غافل نبود. از بدو حرکت انقلابی رهبر عظیم الشأن انقلاب اسلامی حضرت آیت الله العظمی امام خمینی رحمته الله علیه، ایشان نیز با حمایت از معظم له در مقابل اقدامات ضد مذهبی رژیم سالار استادگی نموده و اعلامیه اعتراض آمیز نسبت به لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی را صادر نمودند، عدم ملاقات با سران رژیم گذشته و فرستادگان دربار پهلوی، تحریم برنامه های اوقاف در دوره گذشته، اقدام علامه تغییر تاریخ از هجری به شاهنشاهی، اعتراض شدید علیه بی بند و باری و فساد، فرستادن نامه سبکدوش و اعتراض به حکام طاغوتی، حمایت از قیام و شخصیت و موقعیت حضرت امام رحمته الله علیه و صدها مورد دیگر از جمله اقدامات مبارزاتی این چهره نستوه و مبارز است، حمله به مراسم سالروز شهادت حضرت امام صادق علیه السلام در فروردین ۱۳۴۲ در مدرسه فیضیه قم که از طرف ایشان برگزار شده بود، نشانه خشم و هراس رژیم از نهاد مرجعیت و خصوصاً آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه می باشد. تأثیر اعلامیه های ایشان به مناسبت های مختلف و بویژه در ۱۹ دی ۱۳۵۶ و حمایت ایشان از مقام مرجعیت حضرت امام خمینی رحمته الله علیه و تسریع در روند مبارزه بر هیچ انسان منصفی پوشیده نیست، در عین حال صیانت از حریم حوزه های علمیه را از وظایف جدی خود می دانست و نسبت به حفظ حرمت مراکز علمی و دینی بسیار حساس بود. تلاش خالصانه آن «فقیه آگاه» در حمایت از حکومت اسلامی و نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران و رهبر حکیم انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی رحمته الله علیه و نیز موقعیت والای او به عنوان مرجع تقلید شیعیان، امکان پذیرش عمومی تشکیل حکومت بر اساس دین و مذهب حقّه جعفری را فراهم نموده و

اندیشه‌ها و مواضع فقهی و سیاسی ایشان در ایجاد تحول اساسی در جامعه اسلامی بسیار کارساز بود، آیت‌الله العظمی گلپایگانی رحمته‌الله یکی از ارکان انقلاب شکوهمند اسلامی ایران و از پشته‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی بودند و در این مسیر نورانی تا پایان عمر مبارک خویش چون کوه محکم و استوار بودند.

«عاش سعیداً ومات سعیداً وحشره الله مع الانبياء والصدیقین والصالحین بحق محمد وآله الطاهرين».

ستاد کنگره بزرگداشت فقیه اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام حضرت آیت‌الله العظمی سید محمدرضا موسوی گلپایگانی رحمته‌الله که با همکاری و حمایت مراکز، نهادها و سازمان‌های فرهنگی و مذهبی کشوری و حضور شخصیت‌های برجسته علمی و حوزوی تشکیل یافته، افتخار دارد که پس از حدود یک سال و نیم تلاش خالصانه، برگزاری مراسم بزرگداشت آن «فقیه آگاه» را در آبان ماه ۱۳۹۱ در شهر مقدس قم، گلپایگان و تهران عهده‌دار باشد، انجام ده‌ها فعالیت علمی و برنامه اجرایی در جهت پاسداشت شخصیت آیت‌الله العظمی گلپایگانی رحمته‌الله حرکتی سترگ و ماندگار است که با همدلی، همراهی و تلاش مجدانه و شایسته علمی، معنوی و مادی عزیزان مذکور به ثمر نهشته که جهت تقدیر و سپاس از همه آنان که دست بن‌عطفه است به ذکر اسامی و خدمات انجام شده اشاره می‌شود.

۱. وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی جناب آقای دکتر حسینی (زید عزه) و معاونت‌های محترم فرهنگی و هنری وزیر به جهت حمایت‌های معنوی و مادی از برگزاری کنگره.

۲. حوزه علمیه قم خصوصاً مدیران قبلی و فعلی حضرات آیات مقتدایی و حسینی بوشهری (دامت برکاتهما) و همچنین نمایندگان محترم حوزه علمیه در ستاد کنگره.

۳. ریاست محترم ستاد بزرگداشت کنگره در شهرستان گلپایگان و امام جمعه محترم حجت‌الاسلام والمسلمین اسماعیلی (دام عزه) به پاس تألیف کتاب چلچراغ خاطره و نیز مدیران و اعضای محترم بیست و دو کمیته مردمی و خصوصاً مسئولین دوائر دولتی، فرهنگی، مذهبی، نهادهای انقلابی، ارگان‌ها و مسئولین نظامی و انتظامی به پاس حمایت‌های مادی و معنوی و فعالیت‌های علمی و فرهنگی گسترده و میزبانی کنگره در شهرستان گلپایگان.

۴. استانداری محترم استان قم و استانداران معزز قبلی و فعلی استان به پاس حمایت‌های مادی و معنوی از برگزاری کنگره.

۵. مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی به مدیریت جناب حجت‌الاسلام دکتر شهریاری (دام عزه)

به پاس تلاش مجدانه در تهیه نرم افزار مجموعه آثار و دروس خارج فقه «حدود» معظم له و دیگر خدمات علمی.

۶. انجمن آثار و مفاخر فرهنگی کشور به مدیریت جناب حجت الاسلام دکتر ادبی (دام عزه) به پاس میزبانی مراسم بزرگداشت معظم له در تهران و حمایت مادی و معنوی از چاپ و نشر چند جلد از منشورات کنگره و تولید ویژه نامه پاسداشت آن فقیه فرزانه.

۷. وزارت محترم اطلاعات به پاس تألیف و تنظیم سه جلد از کتاب های اسناد مربوط به حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله در ساواک و حمایت از چاپ و نشر آن.

۸. وزارت محترم ارتباطات و فناوری اطلاعات به پاس چاپ و نشر تمبر بزرگداشت آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله در سطح کشور.

۹. شورای سیاست گذاری ائمه جمعه کشور به مدیریت حضرت حجت الاسلام والمسلمین تقوی (دام عزه) به جهت تلاش شایسته در برگزاری مراسم بزرگداشت آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله در نماز جمعه های سراسر کشور و حمایت از برگزاری کنگره و نیز تولید و نشر ویژه نامه بزرگداشت معظم له.

۱۰. حضرت آیت الله سید مهدی رحمته الله از اصحاب خوانساری (دامت برکاته) به پاس تحقیقات جامع و تألیف زندگینامه آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله و معرفی احوال و خاندان معظم له.

۱۱. کتابخانه مجلس شورای اسلامی به مدیریت حجت الاسلام والمسلمین جعفریان (دام عزه) به پاس تلاش مجدانه در تهیه نه جلد فهرس نسخ خطی موجود در کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله.

۱۲. معاونت محترم فرهنگی و هنری شهرداری تهران به مدیریت جناب آقای دکتر ایازی (زید عزه) به پاس تلاش در جهت چاپ و نشر ویژه نامه بزرگداشت و نیز کتابچه معرفی آن فقید سعید و توزیع عمومی آن در استان تهران.

۱۳. ستاد عالی کانون های فرهنگی و هنری مساجد کشور به مدیریت جناب حجت الاسلام ارباب سلیمانی (دام عزه) به جهت برگزاری مراسم بزرگداشت معظم له در کانون های مساجد کشور همزمان با برگزاری جلسات کنگره.

۱۴. نماینده محترم ولی فقیه در استان چهارمحال و بختیاری، حضرت حجت الاسلام والمسلمین نگو نام (دام عزه).

۱۵. فاضل ارجمند جناب مستطاب آقای ابوالفضل عرب زاده (زید عزه) به پاس تهیه و تدوین دو جلد کتاب در معرفی نفایس چاپی و کتابخانه عمومی آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه.

۱۶. جناب حجت الاسلام سلمان حبیبی (دام عزه) و همکاران ایشان به پاس تهیه کتاب نامه معظم له.

۱۷. استاد محترم جناب آقای نجابتی (زید عزه) به پاس طراحی کتاب عکس آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه.

۱۸. جناب حجت الاسلام مهدی لطفی (دام عزه) به پاس تألیف کتاب زندگی نامه آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه.

۱۹. جناب آقای استاد آقا (زید عزه) مدیرکل محترم سابق ارشاد استان قم به دلیل تلاش برای تصویب برگزاری کنگره در استان قم و شروع این حرکت مقدس.

۲۰. حضرت آیت الله محمدجواد فاضل لنکرانی (دامت برکاته) به پاس میزبانی جلسه کنگره در مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام در قم.

و نیز از تلاش، مساعدت و همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان، اداره کل تبلیغات اسلامی استان قم، تولیت محترم آستانه قدسه حضرت معصومه علیها السلام، مرکز رسیدگی به امور مساجد کشور، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران خصوصاً مرکز قم و همچنین مراجع عظام تقلید، علمای اعلام، مسئولان دوائر دولتی، نهادها، ارگان ها و مراکز علمی و فرهنگی، خبرگزاری ها، نشریات و همه آنانی که سهمی، ولو اندک در بزرگداشت و معرفی شخصیت والای آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه داشته اند صمیمانه سپاسگزاریم.

در پایان مراتب تقدیر و سپاس خالصانه و ویژه داریم از:

الف) بیوت مکرم حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه و حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی رحمته الله علیه خصوصاً حضرت آیت الله حاج سید جواد گلپایگانی رحمته الله علیه و آیت الله زاده مکرم حضرت حجت الاسلام والمسلمین سید باقر گلپایگانی رحمته الله علیه (دامت برکاته) به پاس تلاش شایسته و مجدانه در عضویت و همکاری با ستاد کنگره و در اختیار قرار دادن مجموعه نفیسی از آثار، کتب، اسناد، عکس، فیلم، صوت و دستخط های مرجع فقید جهت حفظ، احیاء و انتشار آن توسط ستاد کنگره.

ب) مدیرکل محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم جناب آقای سید مرتضی اسماعیلی طبا (زید عزه) و همچنین معاونین محترم ایشان خصوصاً جناب آقای سیدرسول موسوی نژادیان (زید عزه) معاون

محترم فرهنگی و هنری به خاطر مدیریت شایسته در تمام مراحل برگزاری کنگره و تصدی امور اجرایی و حمایت کامل مادی و معنوی از برگزاری کنگره و تقبل هزینه ها و تحمل مشکلات و حضور مؤثر در جلسات کنگره و مدیریت و میزبانی جلسات ستاد در استان قم.

ج) مؤسسه فرهنگی ولاء منتظر عجل الله فرجه به مدیریت جناب حجت الاسلام عزت زمانی و نیز جناب حجت الاسلام صلاح زاده (زید عزه) به پاس تلاش و کوشش فراوان در مراحل کاری و فعالیت ها و انجام امور اجرایی و تشکیل دبیرخانه و فعالیت های گسترده فرهنگی، تبلیغی و اطلاع رسانی به منظور هر چه بهتر برگزار شدن کنگره.

د) فاضل ارجمند جناب مستطاب آقای محسن مسچی (زید عزه) به پاس تلاش مجدانه و مدیریت شایسته امور علمی و محتوایی کنگره و نظارت بر محتوای پروژه های تبلیغی، اطلاع رسانی، تحقیقی و فرهنگی صورت پذیرفته در مدیریت مؤثر در ستاد اصلی و جلسات کنگره.

در خاتمه معروض می گردد که این کتاب و سلسله منشورات دیگر به آرد تلاش و حاصل فعالیت اعضای ستاد کنگره آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه و همراهان و حامیان این حرکت مقدس و نیز ادای دینی نسبت به مفاخر و معارفی است که برای ترویج فرهنگ اسلامی و اعتلای شخصیت معنوی و فکری جامعه از جان مایه گذاشته و از هیچ تلاشی فروگذار نبودند و خالصانه در مسیر الهی گام برداشتند. امید اینکه مقبول افتد.

بمئه و کرمه

ستاد بزرگداشت فقیه اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام

حضرت آیت الله العظمی سید محمد رضا موسوی گلپایگانی رحمته الله علیه

آبان ماه ۱۳۹۱ هجری شمسی